

**Dungel J., Gaisler J. 2002 –
Atlas savců České a Slovenské republiky –
Academia, Praha, ss. 150.
[ISBN 80-200-1026-2]**

Właśnie dotarła do moich rąk przepięknie i starannie wydana książeczka – atlas zawierający podstawowe wiadomości o 65 rodzajach ssaków i należących do nich gatunkach występujących na terenie Czech i Słowacji. Oprócz nazw słowackich podano nazwy łacińskie, co powoduje, że książka może być traktowana jako pomoc naukowa dla początkujących teriologów.

Każdemu rodzajowi poświęcono stronę tekstu sporządzonego według rygorystycznie przestrzeganego planu. Najpierw znajduje się krótka charakterystyka rodzaju, a następnie szczegółowy opis wchodzących w jego skład gatunków. Znajdujemy też informacje o geograficznym występowaniu w obu krajach, a także środowisku, w którym zwierzęta te bytują. Środowisko potraktowane jest szczegółowo: dowiadujemy się nie tylko o preferowanych zbiorowiskach roślinnych, ale także o wysokości n.p.m., gdzie jeszcze można spotkać przedstawicieli omawianego gatunku. Podane są informacje dotyczące morfologii (rozmiarów ciała, długości stopy i ogona oraz poszczególnych części szkieletu), ciężaru, koloru sierści.

Dalej znajdują się podstawowe informacje o biologii gatunku (nazwanej tu „sposobem życia”): jego pożywieniu, schronieniach, rozmnażaniu (tempie dojrzewania płciowego, wielkości miotu). Ekologów zainteresują informacje o dynamice liczebności populacji i zagęszczeniu osobników.

Atlas pomyślany jest jako przewodnik pomocny w terenie. Sprzyja temu kieszonkowy rozmiar – a także doskonałe, barwne rysunki. Na stronie sąsiadującej z tekstem znajdują się ilustracje omawianych gatunków i ślady ich stóp, a dla bardziej dociekliwych badaczy, mających do czynienia z martwymi zwierzętami – wzory zębów. Bardzo przydatne są także przedstawione na marginesach sylwetki zwierząt. O merytorycznej randze książki mogą świadczyć nazwiska konsultantów: L. Kociana i J. Zejdy.

Wartość atlasu podnosi piękne bibliofilskie wydanie. Książka posiada barwną, ozdobioną rysunkami oprawę, a rewelacyjne wręcz rysunki Jana Dungela nie tylko są wartościową pomocą w terenie, ale także wyzwalają nieodpartą chęć jej posiadania.

Książka może być bardzo przydatna przy popularyzowaniu wiedzy o ssakach i sądzę, że znalazłaby w Polsce wielu nabywców, gdyby znalazł się ktoś, kto by ją przełożył na język polski, a także ambitny wydawca, który by ją wydał.

Gabriela Bujalska